

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ▪ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ▪ ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ: _____
ΗΜ/ΝΙΑ: _____ 4 / 1 / 2025 ΤΜΗΜΑ: _____

Βαθμός %
☺

Α' Ομάδα

A.1. Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή **χρονολογική σειρά**, ξεκινώντας από το **παλαιότερο** και καταλήγοντας στο πιο **πρόσφατο**. (___/10 μονάδες)

- α. Κίνημα στο Γουδί
- β. Α' Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου
- γ. Καταστροφή πόλης Κυδωνιών
- δ. Πρώτη εμφάνιση Βενιζέλου ως Ελλαδίτη πολιτικού
- ε. Ίδρυση Ταμείου Περιθάλψεως Προσφύγων

A.2. Να καταγράψετε: (___/15 μονάδες)

- α) το περιεχόμενο του όρου «**Ψήφισμα 5^{ης} Μαΐου 1827**»
- β) τους **υποστηρικτές** του **αγγλικού** κόμματος κατά την περίοδο 1827-1843
- γ) το περιεχόμενο του όρου «**Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων**»

B.1. Σχετικά με τις συζητήσεις/εργασίες της **Εθνοσυνέλευσης** που συνήλθε μετά την **Επανάσταση** της **3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843** να παρουσιάσετε:

- α. τα **θεμελιώδη δικαιώματα** των πολιτών που συμφώνησαν οι κομματικές παρατάξεις ότι έπρεπε να κατοχυρωθούν (6 μονάδες)
 - β. το αντικείμενο της **2^{ης} φάσης** της αντιδικίας **αυτοχθόνων – ετεροχθόνων** στο πλαίσιο της κύριας κρίσης που ξέσπασε τον Ιανουάριο του 1844 σχετικά με το **δημόσιο δίκαιο** των Ελλήνων (6 μονάδες)
- (___/12 μονάδες)

B.2. Αναφορικά με το κόμμα των **Φιλελευθέρων**:

- α. να εξηγήσετε τους **λόγους** που αυτό ήταν σε μεγάλο βαθμό **προσωποπαγές** (4 μονάδες)
 - β. να επισημάνετε τον βασικό **στόχο** και τους **υποστηρικτές** του κατά την περίοδο 1923 - 28 (4 μονάδες)
 - γ. να αναλύσετε τα **αίτια** της **απομάκρυνσης** του προσφυγικού κόσμου από αυτό **μετά** τις ελληνοτουρκικές συμφωνίες του 1930 (5 μονάδες)
- (___/13 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το παράθεμα και τον πίνακα που σας δίνονται, να παρουσιάσετε τις **επιπτώσεις** από την άφιξη των προσφύγων της μικρασιατικής καταστροφής στους τομείς της **βιομηχανίας** και του **πολιτισμού**. (___/25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι Έλληνες πρόσφυγες φεύγοντας πήραν μαζί τους τη γνώση, την εμπειρία και την ικανότητα που είχαν στον τομέα της ταπητουργίας. [...] Κοντά 11.000 πρόσφυγες άρχισαν να φτιάχνουν χαλιά στην Ελλάδα [...] το 1929 υπήρχαν στην Ελλάδα 135 εργαστήρια ταπητουργίας που ιδρύθηκαν μετά το

1922. Το 1928 11.000 γυναίκες της Μικράς Ασίας, που είχαν εξειδικευτεί σε αυτόν τον επαγγελματικό κλάδο, ο οποίος ήταν ανύπαρκτος πριν από την άφιξη των προσφύγων, έφτιαξαν χαλιά 200.000-250.000 τ.μ.

Παρόμοια είναι και η εξέλιξη στον τομέα της βιομηχανίας μεταξιού. Η μεταξοβιομηχανία αναπτύχθηκε πολύ γρήγορα στην Ελλάδα μετά την άφιξη των προσφύγων που είχαν εργαστεί σε αυτόν τον τομέα στην Τουρκία. [...] Η παραγωγή ακατέργαστου μεταξιού τριπλασιάστηκε μεταξύ των ετών 1922-1926, ενώ η παραγωγή μεταξωτού υφάσματος αυξήθηκε κατά 31%. Η εξαγωγή μεταξωτών αναπτύχθηκε παράλληλα με την παραγωγή. [...]

Οι πρόσφυγες ανέδειξαν πολλά και σημαντικά ονόματα σε όλους τους τομείς της τέχνης, που είναι «ο εκπρόσωπος της ελεύθερης σκέψης και των αξιών». Οι άνθρωποι αυτοί μετά τη Λοζάνη έγιναν καθοριστικός παράγοντας προόδου της Ελλάδας εκτός από τον οικονομικό και στον πολιτιστικό τομέα. Επισημαίνοντας αυτό το γεγονός, ο Γεώργιος Γιαννακόπουλος λέει: «Δεν εντάχθηκαν στο ελληνικό έθνος μόνο οικονομικά και πολιτιστικά, αλλά ταυτόχρονα βοήθησαν στη δημιουργία του σύγχρονου ελληνισμού».

Pervin Erbil, Η Νιόβη θρηνούσε για τη Μικρά Ασία, Αθήνα, εκδόσεις Τσουκάτου 2004, σελ. 171-172, 174.

Πίνακας: Οργανωμένα εργαστήρια Ταπητουργίας στη δεκαετία του 1920

Έτος	Εργαστήρια	Αργαλειοί	Εργάτριες
1922	7	150	400
1923	22	600	2,135
1925	41	1,914	5,255
1928	63	4,300	12,500

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τομ. ΙΕ, Αθήνα 1978, σελ. 297

Δ.1. Με βάση τα παρακάτω κείμενα του και τις ιστορικές σας γνώσεις, να εξηγήσετε την **αντίδραση της κοινής γνώμης** απέναντι στις πολιτικές των δύο κυρίαρχων κομμάτων, **μετά το 1893**, παρουσιάζοντας τα **αίτια** της. (___ / 25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Οι μεταβολές της ελληνικής οικονομίας, είχαν, παρ' όλα αυτά, επηρεάσει άμεσα τις σχέσεις των διαφόρων κοινωνικών ομάδων και προκαλώντας τη γένεση νέων υποδήλωναν εντονότερα, στις αρχές του εικοστού αιώνα, τις κοινωνικές διαφοροποιήσεις. Οι αντιθέσεις ανάμεσα στα νέα στοιχεία (που προέρχονταν από την αύξηση του αστικού πληθυσμού, το σχηματισμό των μικρομεσαίων γαιοκτημόνων και το σχετικό δυνάμωμα της εργατικής τάξης) και τις παλιές κάστες (που όφειλαν την ισχύ τους στην εύνοια του βασιλιά), εκδηλώνονταν όλο και σαφέστερα. Η ανερχόμενη αστική τάξη αισθανόταν ότι επήλθε ο χρόνος να παίξει τον προοδευτικό ιστορικά πολιτικό ρόλο της.

Οι αλλεπάλληλες χρεωκοπίες της χώρας, ο παλαιοκομματισμός και οι αποτυχίες στο χειρισμό των εθνικών θεμάτων είχαν καταστήσει έκδηλη την ανάγκη ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων στην πολιτική ζωή, με αυτονόητη την αποδυνάμωση του πολιτικού ρόλου που διαδραμάτιζε το στέμμα. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η βαθμιαία εξασθένηση της ισχύος της πολιτικής ολιγαρχίας θα δημιουργήσει πρόσφορο έδαφος για το στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί, που θα εκδηλωθεί στην Αθήνα τον Αύγουστο του 1909 και θα σημαδέψει την μετάβαση από την ολιγαρχική φάση της πολιτικής στη φάση όπου πρωταγωνιστικό ρόλο θα είχαν οι μεσαίες τάξεις.

Π. Πετρίδη, Πολιτικές δυνάμεις και συνταγματικοί θεσμοί στη νεώτερη Ελλάδα, σσ. 79-80

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

Στον αγροτικό τομέα η δυσανεμία των κατωτέρων τάξεων ήταν έκδηλη ήδη από την δεκαετία του 1890. Οι φόροι, το σταφιδικό πρόβλημα και τα άλλα προαιώνια προβλήματα των αγροτών είχαν

ξεσηκώσει μόνιμη αναταραχή στην ύπαιθρο. Γύρω στα 1900 αναρχο-σοσιαλιστικές κινήσεις είχαν μια κάποια επιτυχία ανάμεσα στον αγροτικό πληθυσμό της Πελοποννήσου. Ένοπλες διαδηλώσεις οργανώθηκαν από σταφιδοπαραγωγούς σε όλη τη διάρκεια πριν από το κίνημα και οι περισσότερες διαλύθηκαν βίαια από την αστυνομία και το στρατό. [...]

Η αναταραχή στην ύπαιθρο δημιούργησε έτσι ένα ενθαρρυντικό περιβάλλον για τις επαναστατικές τάσεις των αστικών κατωτέρων τάξεων. Την κοινωνική αναταραχή στην Αθήνα τροφοδοτούσαν η δραστηριοποίηση των μικροαστικών σωματείων, οι αυξημένες πιέσεις από τα προβλήματα της μετανάστευσης, οι κινητοποιήσεις των φοιτητών, η αρθρογραφία του Τύπου.

Η μετανάστευση υπήρξε σημαντικός κοινωνικός καταλύτης. Η συρροή αγροτικών πληθυσμών στην πρωτεύουσα δημιουργούσε προβλήματα απασχόλησης, ακρίβειας, χαμηλού επιπέδου διαβίωσης. Απότοκος του σταφιδικού, η αυξημένη εσωτερική μετανάστευση δεν έβρισκε πάντοτε διεξόδους στην εξωτερική. [...]

Το Πανεπιστήμιο, με τις εκατοντάδες των αγροτοπαίδων φοιτητών, ήταν ένα εν δυνάμει φυτώριο αναταραχής. [...] Οι εσωτερικές αυτές αντιφάσεις εκδηλώθηκαν και στη στάση των φοιτητών στην εξέγερση του 1909. Μια εβδομάδα πριν από το κίνημα υπέβαλαν στα ανάκτορα μια δήλωση που ζητούσε βασιλική επέμβαση ώστε να παταχθούν η ανικανότητα και η διαφθορά των κομμάτων.

Η αρθρογραφία των εφημερίδων αυτή την περίοδο είναι επίσης διαφωτιστική. Ο «Χρόνος» και η «Ακρόπολις» ήταν οι πιο κραυγαλέες -και οι δύο με καθαρά λαϊκιστική και συχνά αντι-αστική στάση.

Γ. Δερτιλή, Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική εισβολή (1880-1909), σσ. 200-202